Valiokunnan mietintö TrVM 6/2026 vp– K 12/2026 vp

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2025

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2025 (K 12/2026 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén, eduskunnan tilintarkastajat
- partner, KHT, JHT Tiina Lind, BDO Oy
- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia
- tarkastuspäällikkö Heli Iirola, eduskunnan kanslia

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2025 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, onko eduskunnan hallintojohtaja syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa kohtaan, taikka rikkonut Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai eduskunnan tilisääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Eduskunnan talousarvio (pois lukien Ulkopoliittisen instituutin ja Valtiontalouden tarkastusviraston määrärahat) oli 123,0 miljoonaa euroa vuonna 2025. Myönnetyistä määrärahoista käytettiin 113,3 miljoonaa euroa, ja lisäksi edelliseltä vuodelta siirtynyttä erää käytettiin 3,8 miljoonaa euroa. Siirtyvä erä liittyy tietohallinnon laitehankintoihin ja kehittämishankkeisiin, joihin käytettäväksi siirtyi seuraavalle vuodelle 4,1 miljoonaa euroa.

Valmis
5.1

Eduskunnan talousarvioon varatut eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen määrärahat ylittyivät noin 288 000 eurolla, joka vastaa 3,9 prosenttia budjetoidusta 7,4 miljoonasta eurosta. Ylitys johtuu sekä avustajatuen tason tarkistuksesta kesällä 2025 että 16 kansanedustajan siirtymisestä avustajapalveluiden ryhmäkansliamalliin 1.11.2025 alkaen. Avustajatuen 2,4 prosentin korotukseen 1.7.2025 alkaen ei ollut varauduttu talousarviossa. Korotus johtui palkantarkistuksesta sekä avustajatukeen sisältyvien luontoisetujen ja hallinnollisten kulujen kompensaation kasvusta. Ryhmäkansliamalliin siirtymät lisäsivät loppuvuonna maksettua avustajatuen määrää, mutta vastaavasti kanslian toimintamenoista maksettavat avustusmenot vähenivät. Kansliatoimikunta hyväksyi määrärahan ylityksen sekä käsitteli sen syyt kokouksessaan 5.2.2026.

Eduskunnan pääluokkaan sisältyy myös momentti Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen. Tätä kutsutaan ryhmäkansliarahaksi, ja sitä saa käyttää eduskuntaryhmistä annetun lain (979/2012) mukaisen tuen maksamiseen ryhmien toiminnalle välttämättömän henkilöstön palkkaamiseen ja ryhmien toiminnasta aiheutuviin muihin menoihin. Eduskunnan kanslian sisäisen tarkastuksen yksikkö tarkastaa vuosittain ryhmäkansliarahan käyttöä ja kirjanpitoa.

Vuoden 2024 aikana ryhmäkansliarahaa maksettiin yhdeksälle eduskuntaryhmälle, ja kaikki ryhmät toimittivat eduskunnan kanslialle tarkastuksen edellyttämät asiakirjat. Valiokunnan saaman eduskunnan kanslian sisäisen tarkastuksen lausunnon mukaan ryhmäkansliarahan käyttö oli hyväksyttyjen periaatteiden mukaista. Kirjanpito oli selkeästi hoidettu ja kirjanpitotapahtumissa oli pääosin asianmukaiset merkinnät ja liitteet. Säädösten ja periaatteiden vastaisesta ryhmäkansliarahan käytöstä tehdyt havainnot olivat vähäisiä. Merkittävimmät havainnot koskivat kansanedustajien tapaamisilmoituksia ja niiden tekstejä sekä julkaisuaikoja. Valiokunta pitää hyvänä, että poikkeamien määrä on pysynyt vähäisenä ja että ryhmät ovat sitoutuneet tarkistamaan toimintatapojaan, jotta havaittuja puutteita ei jatkossa esiintyisi.

Eduskunnan kirjanpitoyksikön eli eduskunnan kanslian ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toiminnan kulut vuonna 2025 olivat yhteensä 98,1 miljoonaa euroa. Kulut olivat 3,0 prosenttia pienemmät kuin edellisenä vuonna. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut, 64,4 miljoonaa euroa (kasvua 0,9 prosenttia), sekä palvelujen ostot, joita oli 13,9 miljoonaa euroa (laskua 5,4 prosenttia).

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 12/2026 vp johdosta.

Valiokunnan mietintö TrVM 6/2026 vp

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 11.6.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd
varapuheenjohtaja Veijo Niemi ps
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Tomi Immonen ps
jäsen Janne Jukkola kok
jäsen Teemu Kinnari kok
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Hanna Laine-Nousimaa sd
jäsen Ville Merinen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna Tiili